U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Jiřiny Chmelové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobce: **K. T.**, zastoupen JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 8. 2024, č. j. KRPA-233125-32/ČJ-2024-000022-ZZC, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 8. 2024, č. j. 19 A 36/2024-28,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím označeným v záhlaví žalovaná zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění, a to na základě důvodu dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „zákon o pobytu cizinců"). Toto zajištění provedla v návaznosti na zrušení pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění, v jehož důsledku byl žalobce předtím zajištěn z důvodu dle § 124 odst. 1 písm. c) téhož zákona. Dobu zajištění stanovila na 25 dnů ode dne omezení osobní svobody, tedy do 13. 8. 2024.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, kterou Městský soud v Praze (dále „městský soud") zamítl. Uvedl, že se žalovaná situací žalobce podrobně zabývala, její rozhodnutí tak není nepřezkoumatelné. Podle městského soudu k zajištění cizince ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců vedle dalších podmínek postačuje oznámení zahájení řízení o správním vyhoštění. Zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění tedy žalované nebránilo v zajištění žalobce. Ten neuváděl žádné konkrétní obavy z vycestování, žaloba obsahuje pouze obecná a neurčitá vyjádření. Povšechný odkaz

na zásadu nenavrácení v situaci žalobce, který byl již šestkrát neúspěšný se žádostí o udělení mezinárodní ochrany, pro závěr o nemožnosti realizace správního vyhoštění nepostačuje. Žalobce naopak ve správním řízení přímo uváděl, že v Rusku mu nic nehrozí a je pro něj bezpečnou zemí. Ani v reakci na kladné závazné stanovisko k možnosti vycestování žádné konkrétní důvody či obavy z návratu neuvedl. K možnému porušení § 179 zákona o pobytu cizinců soud konstatoval, že tato porušení musí být předmětem samotného řízení o správním vyhoštění. Jde-li o tvrzenou snahu legalizovat svůj pobyt, opakovaná žádost o mezinárodní ochranu nepředstavuje podle § 3d zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, překážku pro ukončení trvání pobytu na území ČR.

[3] Městský soud neshledal důvodnou ani námitku nutnosti poskytnout součinnost znalci uloženou v řízení o určení otcovství, neboť samotnému provedení znaleckého úkonu brání nepřítomnost jeho syna v ČR. Žalobce k této skutečnosti žádné další podklady nepředložil. Případné protiprávní jednání matky jeho syna není předmětem posuzování v této věci. Jde-li o psychický nátlak na žalobce, který vyústil v jeho špatný zdravotní stav a užívání antidepresiv, městský soud uvedl, že žalobce tvrzené skutečnosti o zdravotním stavu ničím nedoložil. Samotné užívání léků na úzkost a depresi nepředstavuje překážku zajištění. Zhoršování jeho psychického stavu nic konkrétního nenasvědčuje. Důvody, proč žalovaná nepřistoupila pouze k mírnějšímu zvláštnímu opatření, dostatečně rozvedla a nedošlo ke změně okolností, které by odůvodnily uplatnění mírnějšího opatření.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) v kasační stížnosti, resp. doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že městský soud se v napadeném rozsudku dostatečně nezabýval jeho konkrétní situací. Důvody zajištění vzhledem ke zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění odpadly, avšak žalovaná namísto propuštění stěžovatele napadeným rozhodnutím rozhodla o jeho „přezajištění“. Tento tlak má vliv na jeho zdravotní stav, užívá několik antidepresiv. Žalovaná rovněž odmítla posoudit širší souvislosti jeho neoprávněného pobytu v ČR, primárně jeho osobní problémy týkající se úsilí o přiznání rodičovských práv. „Obraz“ o situaci si učinila pouze z tvrzení matky syna.

[5] Stěžovatel rovněž uskutečnil několik aktivních kroků k legalizaci svého pobytu na území ČR (podání žádosti o dlouhodobé vízum a žádosti o mezinárodní ochranu), ale tuto snahu žalovaná nijak nezohlednila. Také chtěl řešit svůj pobyt na území ČR ještě před koncem lhůty dle výjezdního příkazu vydaného po rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalované předložil nové skutečnosti, vedle kasační stížnosti ve věci správního vyhoštění rovněž usnesení Okresního soudu pro Prahu 9, v němž mu soud stanovil povinnost součinnosti a dostavení se ke znaleckému úkonu. Žalovaná ale věc odmítla řešit a následně jej zajistila v okamžiku, kdy už byl jeho pobyt na území ČR neoprávněný. Podle stěžovatele stát musí dodržovat princip *non-refoulement*, který nelze vykládat restriktivně.

[6] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 106 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), *(n)emá-li kasační stížnost všechny náležitosti již při jejím podání, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené*

a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc.

[8] Citované ustanovení do řízení o kasační stížnosti zakotvuje prvek koncentrace. K námitkám, které byly uplatněny až po uplynutí lhůty dle § 106 odst. 3 s. ř. s., soud již nemůže přihlížet (nález Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. I. ÚS 390/05, usnesení NSS ze dne 14. 9. 2023, č. j. 5 Azs 178/2023 - 60, body 10 a 11). V nynější věci usnesením stanovená lhůta k doplnění kasační stížnosti dle § 40 odst. 2 s. ř. s. uplynula ve středu 9. 10. 2024, avšak doplnění bylo soudu doručeno až v pátek 11. 10. 2024. Kasační námitky uplatněné v doplnění kasační stížnosti ze dne 11. 10. 2024, jež přesahují rámec argumentace uvedené v doplnění návrhu na odkladný účinek ze dne 24. 9. 2024 (toto doplnění z hlediska svého obsahu zahrnuje kasační námitky), proto nebylo možné v řízení o kasační stížnosti projednat. Jde o námitky opožděné.

[9] Protože v dané věci rozhodoval samosoudce, Nejvyšší správní soud dále posuzoval přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Rozhodoval-li před krajským (městským) soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského (městského) soudu s možným dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatele (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, k uplatnitelnosti na současnou právní úpravu viz rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021 - 28).

[10] Kasační stížnost **je nepřijatelná**.

[11] Co se týče tvrzené nepřezkoumatelnosti, Nejvyšší správní soud odkazuje na judikaturu popisující, jaké vady naplňují kasační důvod nepřezkoumatelnosti rozsudku (rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007 - 107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 76, nebo usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 18. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Z pohledu uvedené judikatury Nejvyšší správní soud neshledal žádné pochybení městského soudu, které by svědčilo o přijatelnosti kasační stížnosti. Závěry městského soudu, jejichž dostatečnost stěžovatel v kasační stížnosti zpochybňuje, jsou logické a srozumitelné, adekvátně reagují na žalobní argumentaci stěžovatele. Dílčím skutkovým otázkám, které popisuje stěžovatel, se městský soud dostatečně věnoval.

[12] Nejvyšší správní soud se již v ustálené judikatuře vyjádřil i k tomu, že námitky směřující proti důvodnosti správního vyhoštění jsou při posouzení zákonnosti zajištění nerelevantní. Posuzuje se pouze otázka, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné, přičemž o zajištění nelze rozhodnout, jestliže daný účel pravděpodobně nepůjde uskutečnit (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, či rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021 - 39, bod 21).

[13] Otázkou zákonnosti (oprávněnosti) zajištění stěžovatele se městský soud zabýval a jeho závěry nijak nevybočují z dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu. Z ní plyne, že zákonodárce musí dostatečně dostupným, přesným a předvídatelným způsobem vymezit podmínky, při jejichž splnění je možné zajištění uskutečnit (rozsudek NSS ze dne 28. 8. 2019, č. j. 1 Azs 146/2019 - 23, bod 14, či ze dne 2. 4. 2014, č. j. 6 As 146/2013 - 44, bod 16, dále viz rozsudek ESLP ze dne 21. 10. 2013, stížnost č. 42750/09, *Del Río Prada proti Španělsku*, bod 125). To se děje prostřednictvím jednotlivých skutkových podstat uvedených v § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, přičemž tato právní úprava koresponduje se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Podle rozsudku Soudního dvora EU ze dne 8. 11. 2022 ve věcech C-704/20 a C-39/21, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, pak soud musí při přezkumu dodržení podmínek zákonnosti zajištění z moci úřední zohlednit nesplnění některé zákonné podmínky, a to i v případě, že se jejího nesplnění zajištěná osoba nedovolává.

[14] K zajištění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a jeho vztahu ke zvláštním opatřením podle § 123b téhož zákona se Nejvyšší správní soud vyjádřil mj. v rozsudku ze dne 4. 9. 2012, č. j. 7 As 97/2012 - 26, či v usnesení ze dne 27. 5. 2024, č. j. 4 Azs 18/2024 - 54, či ze dne 21. 6. 2024, č. j. 5 Azs 124/2024 - 41. Podle těchto rozhodnutí lze k zajištění přistoupit pouze tehdy, není-li možno využít mírnější účinná opatření, a musí sledovat vymezený účel, jímž je zabránění nepovolenému pobytu cizího státního příslušníka na území a realizace jeho vyhoštění či vydání především v případech existence nebezpečí, že cizinec bude správní vyhoštění mařit nebo jinak ztěžovat.

[15] Jde-li o zvláštní opatření, to musí být upřednostněno před zajištěním cizince, pokud lze předpokládat, že cizinec bude schopen splnit povinnost plynoucí ze zvláštního opatření, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon správního vyhoštění (např. rozsudek NSS ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011 - 50, ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013 - 34, nebo ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014 - 20, jakož i usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 - 38, zejména bod 28 a 29). Posouzení městského soudu k tomu, proč nešlo přistoupit k mírnějšímu zvláštnímu opatření, odpovídá závěrům shora uvedené judikatury a ani zde není prostor uvažovat o hrubém pochybení tohoto soudu.

[16] V souvislosti s použitím uvedených zákonných ustanovení tedy v posuzované věci nevyvstává žádná právní otázka, která by nebyla v dosavadní judikatuře řešena, nebo by byla řešena rozdílně, případně by do budoucna vyžadovala odlišné právní posouzení. Městský soud při posouzení naplnění podmínek zajištění tuto judikaturu respektoval a nedopustil se žádného hrubého pochybení. Nebyl proto dán žádný z důvodů přijatelnosti kasační stížnosti.

[17] Jelikož Nejvyšší správní soud o věci samé rozhodl bezodkladně po učinění všech nezbytných procesních úkonů, pozbylo smyslu samostatně rozhodovat o návrhu na odkladný účinek kasační stížnosti, který stěžovatel podal spolu s kasační stížností.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost shledal ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení soud opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Žalovaná měla ve věci úspěch, ze spisu však nevyplývá, že by jí v tomto řízení vznikly jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti, proto jí soud jejich náhradu nepřiznal. Žalobce jako neúspěšný účastník právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. listopadu 2024

Ivo Pospíšil
předseda senátu